

«Panorama amb dona», l'últim relat de M. Angel Riera

El món urbà de la postguerra envaït per una dona desbaratadora

Panorama amb dona és la darrera novel·la de l'escriptor mallorquí Miquel Angel Riera, que Edicions 62 acaba de publicar. Es tracta d'un relat situat a la postguerra, protagonitzat per una pàgesa solitària, analfabeta i esvaïda que esdevé heroïna. Aquesta dona, plena de força vital, fa de la desigualtat social i els enbancs esperança.

AQUESTA novel·la com les anteriors, és un relat intimista i psicològic, situat a la postguerra. Com va sorgir la història qui és aquesta dona?

—El llibre és el resultat del creixement d'un material que en el relat anterior —L'endemà de mai— resultava marginal. La protagonista és una pàgesa de temperament extraordinàriament atractiu: una dona vital i molt resolutiva. En un moment donar s'assabenta que li han afusellat l'home. Ella té un gran sentit de la justícia natural i quan veu que li han pres l'home, més que el fet d'haver perdut la persona estimada, el que la revolta és que li hagin pres una cosa que era seva.

A partir d'aquest moment ella decideix assolir la venjança. A poc a poc avança dins aquesta tasca que s'ha proposat, fins que arriba el moment en què ja té el culpable agafat pel coll. Aleshores, en un gest de noblesa, decideix que no val la pena realitzar la venjança físicament: sent tant fàstic que no es vol embrutar les mans.

—Panorama amb dona sembla el títol d'un quadre més que d'un llibre... Es tracta d'un personatge de ficció?

—És veritat que el relat té una certa plàstica. És tot un panorama rural i urbà envaït per la presència desbaratadora d'una dona que està en plena

Miquel Angel Riera, un mallorquí que vol conquistar Catalunya

efervescència vital. El que més em va seduir del tema és la possibilitat de realitzar una anàlisi psicològica del que esdevé en una situació tan desigual. Una dona solitària, pràcticament analfabeta, que decideix entrar en el poble, escorcollar-lo. La desigualtat no l'acovadeix, l'esperona, fa que tregui forces quan ja no en té.

—Aquesta heroïna és real, va existir o és un personatge de ficció?

—Sí, és una dona inventada, tot i que hi han hagut casos

molt semblants. El que va succeir a la realitat és que hi havia una por terrible, que feia que la gent s'arrufés en un racó. —La seva obra es compon de cinc llibres de poemes i cinc novel·les. ¿Hi ha un tema central o una preocupació bàsica comuna en tota ella?

—Tota la meua poesia és amorosa, lírica, fins i tot deshonesta, en el sentit que no hi han fulles de parra que ocultin res. Pel que fa a la novel·lística, les tres primeres històries estan engalades, hi ha una certa unitat entre elles.

Després d'escriure Andreu Milà jo pensava que el relat

estava arrodonit per ell mateix. Després em vaig adonar que hi havia un material en efervescència que seguia creixent. El mateix em va passar amb les següents. Totes ses narracions estan ambientades en la zona rural, pens que de Mallorca, el meu país. Sobre tot a partir de la segona novel·la, està potenciada la dimensió humana, protagonitzada pel rerafons de la guerra civil. La guerra va fer uns estralls esfereïdors a la zona on jo visc, al port de Manacor. La necessitat de venjança, va donar lloc a situacions brutals, afusellament injust; això va tibar d'una forma terrible el món d'aquella gent.

—Però vostè només tenia sis anys quan va esclatar la guerra...

—Precisament per això, era una edat hipersensible. Jo vaig sentir coses insòlites, vaig veure que la gent que respectava des de la meua condició de menor havia participat en fets esfereïdors, que havien posat en joc la vida de parents i coneguts com si es tractés de vendre sacs de patates.

—Tota la seva obra està escrita en mallorquí. ¿Quan va començar a escriure-hi?

—Sí, està escrita en català de Mallorca. Jo llegia els poemes catalans que tenia a l'abast. A la meua adolescència vaig començar a escriure poesia en català. Després va haver-hi un moment decisiu en què vaig prendre consciència de la meua catalanitat. La coneixença de la llengua la tinc de ser català i d'importar-me moltíssim ser-ho.

—Què va representar per a un escriptor com vostè rebre el Premi Sant Jordi, el de la Crítica Serra d'Or...?

—Molt, perquè jo era conscient que el meu nom no era conegut a l'àrea de la península de parla catalana. El Premi Sant Jordi va significar la garantia que el meu esforç seria conegut a Catalunya i València, a part d'ur: indici que jo no anava del tot desorientat en l'enfoc de la meua obra.

LA TEVA FIRMA; UN PAS CAP A UN MON MES JUST

CAMPANYA: «OBJECTIU 0,7%»

Demanem a totes les forces polítiques que proposin i aprovïn un projecte de llei amb la finalitat que, a partir del 1983, es destini el 0,7% del Producte Nacional Brut —petició mínima assenyalada per l'ONU als països desenvolupats— a favor dels països més necessitats segons el seu nivell de rendes.

JUSTICIA I PAU - Ryvadeneyra, 6, 10.º

BARCELONA-2 - Tel. 317 61 77

FUNDACIO YNGLADA GUILLOT XXV CONCURS DE DIBUIX

Dimarts, 8, a les 19.30 hores seran inaugurades al Palau Meca (Montcada, 19), l'Exposició de les Obres presentades al Concurs, una Monogràfica de dibuixos de Pere Ynglada, procedents dels Museus Municipals d'Art i la dels guardonats en els Concurs anteriors que s'organitzen amb motiu de les Noces d'Argent del Premi.

L'exhibició romandrà oberta fins el 20 de novembre de 10 a 14 h. i de 17 a 20 h. (menys diumenges a la tarda i dilluns al matí).

Pocs llibres però acurats

Miquel Angel Riera és un gestor administratiu que viu a Mallorca des que va néixer, ara fa 53 anys. La seva passió és la literatura, i entre gestió i gestió ha publicat cinc llibres de poemes: *Poemes a Nai*, *Biografia*, *Paràbola i clam de la cosa humana*, *La Bellesa de l'home i Llibre de Benaventurades*. Tots ells son fruits de joventut, de l'amor i el lirisme.

D'ençà que va descobrir la narrativa, ha publicat també cinc llibres: *Andreu Milà*, *Morir quan cal* (Premi Sant Jordi 1973 i Premi de la Crítica Serra d'Or 1974), *L'endemà de mai* (Premi Nacional de la Crítica 1979), *La rara anatomia dels centaures* (recull de narracions breus) i el darrer, que avui és notícia: *Panorama amb dona*. Es tracta de novel·les acurades i rumiades; cadascuna és el producte de tres anys de treball, encara que no continuat.

Miquel Angel Riera diu que no li agradaria viure de la literatura «perquè això m'obligaria a produir una quantitat que tot sovint obliga a baixar l'exigència, ja que no sempre s'està en condicions de donar el millor de si mateix. M'agrada treballar molt els meus llibres». ■ Núria Garrido